

evolutie van de economische sectoren

De beschikbare statistische gegevens laten niet toe de evolutie van de bezoldigde werkgelegenheid in zijn totaliteit op de voet te volgen. De meest recente gegevens van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (RMZ) op provinciaal niveau zijn die van december 1973.

Volgens de gegevens van de RMZ steeg het aantal bezoldigden in West-Vlaanderen van 283.796 eind 1972 tot 294.496 eind 1973. Dit betekende een aangroei van 3,8 % tegenover gemiddeld 2,8 % in het Rijk ; enkel in de provincie Luxemburg (+ 4,9 %) werd het groeipercentage van West-Vlaanderen overschreden, terwijl Limburg (+ 3,8 %) hetzelfde groeipercentage haalde als West-Vlaanderen.

Sinds 1973 geschiedt de indeling van de economische activiteit volgens de ' Algemene systematische bedrijfsindeling in de Europese Gemeenschappen (NACE) ' ; voorheen werd de UBN-bedrijfsnaamlijst gebruikt. Hierdoor is het niet mogelijk het verloop van de werkgelegenheid per bedrijfstak te ontleden ¹.

Voor een inzicht in de evolutie van de bezoldigde werkgelegenheid in 1974 wordt verwezen naar het deel van onderhavig jaarverslag, betrekking hebbend op de activiteiten van de Westvlaamse Economische Raad, waar de resultaten van de telkenjare bij de industriële ondernemingen gehouden enquête worden gegeven.

Landbouw.

De vermindering van het landbouwareaal en van de werkgelegenheid in de landbouw gaat verder.

Het aantal landbouwexploitaties, inclusief gelegenheidslandbouwers, is in West-Vlaanderen gedaald van 24.257 in 1973 tot 23.608 in 1974. De beteelde oppervlakte, exclusief tuinbouw voor het gezin en braakgrond, verminderde van 225.818 ha tot 224.591 ha, dit is met 1.227 ha of 0,5 % ; in het Rijk bedroeg de daling 0,8 %. De daling van het landbouwareaal in West-Vlaanderen was in 1974 groter

¹ De uitsplitsing van de bezoldigde werkgelegenheid in West-Vlaanderen per bedrijfstak volgens de NACE-klassificatie, werd per arrondissement gegeven in ' West-Vlaanderen Werkt ', jaargang 1974, nr. 4.

dan tijdens het jaar 1973 (— 869 ha) en de jaren 1972 (— 1.154 ha) en 1971 (— 1.004 ha).

Het aantal bestendig tewerkgestelden in de landbouw bedroeg in 1974 in West-Vlaanderen 24.103 personen, dit is een daling van 599 personen of 2,4 % tegenover 3,5 % in het Rijk.

Bestendig tewerkgestelden in de landbouw.

	West-Vlaanderen		Index 1974; (1973 = 100)	
	1973	1974	W.-Vl.	Het Rijk
Mannen :				
bedrijfshoofden	16.949	16.549	97,6	96,4
leden van het gezin	2.205	2.140	97,1	94,0
andere	897	887	98,9	100,4
	20.051	19.576	97,6	96,4
Vrouwen :				
bedrijfshoofden	1.286	1.224	95,2	98,3
leden van het gezin	3.201	3.169	99,0	96,4
andere	164	134	81,7	85,2
	4.651	4.527	97,3	96,8

De vermindering van het aantal bestendig tewerkgestelde mannen in de landbouw in West-Vlaanderen was in 1974 (— 475) geringer dan tijdens de voorgaande jaren 1973 (— 942), 1972 (— 951), 1971 (— 1.007). De statistische gegevens over de tewerkstelling van vrouwen zijn minder betrouwbaar.

De intensivering van de varkensteelt neemt nog steeds toe. In 1974 werden bij de mei-telling 2.118.581 varkens geteld in West-Vlaanderen tegenover 1.919.137 in 1973 ; in 1970 waren het er 1.409.676. Het aandeel van West-Vlaanderen in het geheel van het Rijk bedroeg in 1974 reeds 42,1 %.

Zeevisserij.

Volgens het Bestuur van het Zeewezen waren er eind 1974 in West-Vlaanderen 245 bemande en 23 niet-bemandede schepen ; eind 1973 waren deze aantallen 248 en 20. De totale tonnenmaat van alle schepen met een Belgische haven als thuishaven steeg van 22.824 ton in 1973 tot 24.042 ton in 1974.

Het aantal aangemonsterde zeelieden beliep eind 1974 1.096 personen tegenover 1.126 in 1973. Het aantal aangemonsterde zeelieden was dalend te Oostende en Nieuwpoort ; er was een betrekkelijk grote toename te Zeebrugge.

	Bemandede schepen			Aangemonsterde zeelieden		
	1972	1973	1974	1972	1973	1974
Zeebrugge	128	123	127	561	557	573
Oostende	91	82	77	436	399	359
Nieuwpoort	45	40	37	180	157	146
Blankenberge	3	3	4	12	13	18
	267	248	245	1.189	1.126	1.096

De aanvoer daalde van 42.974.370 kg in 1973 tot 38.961.635 kg in 1974 (aanlandingen in Belgische havens). De totale besomming steeg van 1.187 mln fr. in 1973 tot 1.206 mln fr. in 1974.

Toerisme.

De toeristische index Kust en Achterland 1974, berekend door het Westvlaams Economisch Studiebureau, biedt een geschikte basis voor de appreciatie van de toeristische activiteit. Deze index biedt het voordeel een globaal beeld te geven van het verloop van het toeristisch seizoen en geeft daarenboven een inzicht over de diverse aspecten van de toeristische sektor.

Bijgaande tabel geeft een overzicht van het verloop van de toeristische index per seizoen en per maand gedurende de periode 1962-1974. De toeristische index van Kust en Achterland voor het seizoen 1974 bedraagt 113,0 (maandgemiddelde mei-september 1965 = 100).

Dit betekent dat de toeristische activiteit aan de Kust en het Achterland in 1974 13 % hoger ligt in vergelijking met 1965. Over de periode 1965-74 houdt dit een gemiddelde groei in van 1,4 % per jaar.

Wanneer we de toeristische activiteit van 1974 met het voorgaande jaar vergelijken, stellen we een minieme (0,3 %) terugloop vast.

Uit bijgaande tabel kunnen we in de eerste plaats een zekere verschuiving vaststellen tussen de twee maanden van het hoogseizoen: een daling in de juli-maand wordt gecompenseerd door een betere augustusmaand. Deze verschuiving is in belangrijke mate het gevolg van het Duitse vakantieregelingssysteem, dat meebracht dat voor de bewoners van Nordrhein-Westfalen — het belangrijkste Duitse marktgebied voor de Kust — de vakantieperiode wisselde van juli in 1973 naar augustus in 1974. Buiten het hoogseizoen liep de activiteit lichtjes terug. De goede seizoenstart in mei kon niet worden voortgezet.

De vier hoofdgroepen van de toeristische index vertonen niet dezelfde beweging. Terwijl het verkeer een daling vertoonde (— 4,4 %), noteerden we voor de openbare nutsvoorzieningen (+ 0,3 %), de handelszaken (+ 0,6 %) en vooral voor de overnachtingen (+ 2,5 %) een lichte toename.

Alhoewel van deze verdeelposten, de overnachtingen het best evolueerden, is de vastgestelde stijging niet

karakteristiek voor iedere logiesvorm. Terwijl het appartement-villa, de belangrijkste logiesvorm, een meldenswaardige toename (+ 4,6 %) noteerde, evenals het sociaal toerisme (+ 3,8 %), bleef het kampingtoerisme quasi status quo (+ 0,1 %) en liep het hotelwezen (— 0,6 %) en de vakantiekolonies (— 1,3 %) lichtjes terug.

Inzake de verkeersdrukke is het belangrijk aan te geven dat de negatieve evolutie uitsluitend is toe te wijzen aan de bijzonder scherpe daling van de trafiek op de luchthaven Oostende-Middelkerke (— 42,4 %) en aan de afname van het verkeer op de toeristische wegen (— 2,4 %). Laatstgenoemde komponent vormt een belangrijke indikator voor het eendagstoerisme naar de Belgische Kust. Rekening houdend met het slechte weder gedurende het voorbije zomerseizoen, hoeft de lichte terugloop van het eendagstoerisme dan ook geen verwondering te wekken.

Het globaal resultaat van de toeristische activiteit aan de Kust, dat op een stagnatie wijst, dient geïnterpreteerd te worden in het licht van de heersende omstandigheden. Het toeristisch seizoen werd algemeen gedetermineerd door de oliekrisis, de inflatiebeweging en de verzwakkende economische activiteit. Deze negatief inwerkende invloeden werden enigszins gecompenseerd door een preferentieverschuiving — als gevolg van de oliekrisis — naar binnenlandse vakanties. Daarentegen betekenden het zeer slechte weer, evenals de zwakke koers van het pond en de Franse frank, specifiek negatieve invloeden voor de Belgische Kust.

Zelfstandigen.

De statistiek van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen geeft voor de periode 1972-73 geen vergelijkbare gegevens; vanaf 1973 werd immers geen onderscheid meer gemaakt tussen de gewone aangeslotenen en de personen die een onroerend goed of een levensverzekeringskontraat tot vorming van hun pensioenfondsen hebben aangewend.

Het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering verstrekt gegevens over het aantal zelfstandigen en helpers tijdens het derde kwartaal van de diverse jaren; bij de vrouwen is hierbij evenwel het grootste aantal helpsters niet opgenomen.

Volgens laatstgenoemde bron was er tussen 1972 en 1973 bij de mannen een daling van het aantal zelfstandigen, werkgevers en helpers van 59.834 tot 58.755,

Het verloop van de toeristische index WES, Kust en Achterland, 1962-74.

Maand	Maandgemiddelde toeristisch seizoen (juni-september) 1962 = 100					Maandgemiddelde toeristisch seizoen (mei-september) 1965 = 100								
	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	
Mei	—	—	—	—	53,4	62,5	64,1	59,6	70,5	80,8	79,0	86,8	81,0	85,1
Juni	80,2	84,4	86,8	99,0	89,7	84,1	81,2	92,2	82,7	89,9	95,4	91,7	106,3	101,7
Juli	124,8	137,8	151,6	160,7	144,0	140,4	145,7	148,2	146,7	152,1	157,9	157,7	157,5	155,0
Augustus	131,0	136,6	155,0	161,5	143,9	144,8	150,8	145,6	142,7	150,7	144,2	141,0	150,2	155,9
September	64,0	62,9	75,3	76,6	67,5	68,3	71,9	69,3	71,3	81,4	82,5	87,1	90,2	89,6
Seizoen	100,0	105,1	117,2	124,1	100,0	99,8	102,5	102,6	101,5	108,6	109,3	109,8	113,3	113,0

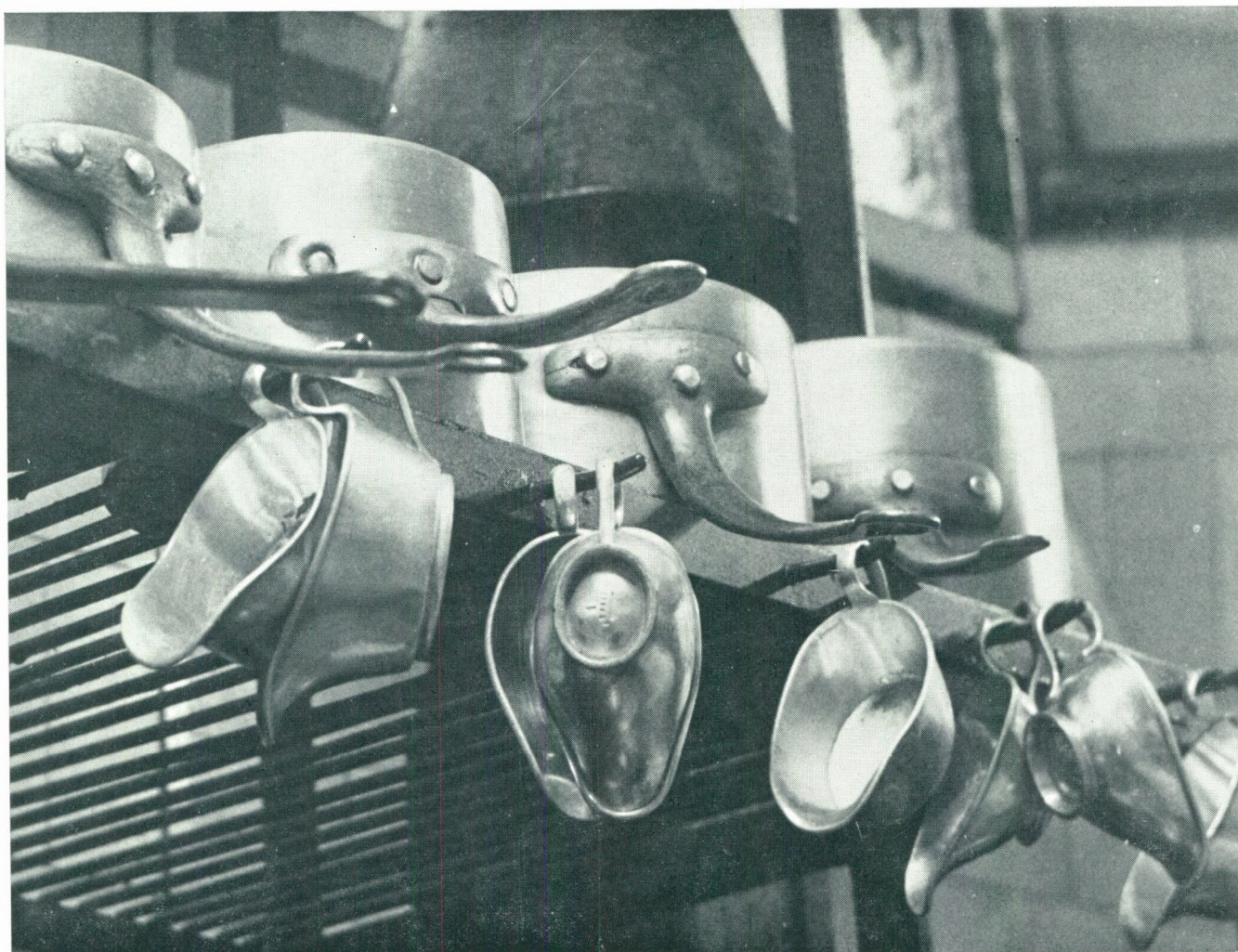

Foto : L. Vanrafelghem, Brugge.

dit is met 1,8 %. Deze vermindering werd ook genoteerd in het Rijk als geheel (— 1,9 %).

Het aantal vrouwen opgenomen onder het stelsel van het RIZIV daalde tussen 1972 en 1973 van 15.145 tot 14.834 ; het gaat hier praktisch uitsluitend om zelfstandigen en werkgeefsters en niet om helpsters. De daling genoteerd in West-Vlaanderen (— 2,1 %) blijkt iets groter te zijn geweest dan in het Rijk (— 1,9 %).

Grensarbeid.

Het aantal grensarbeiders in Frankrijk tewerkgesteld daalt nog steeds van jaar tot jaar. Gegevens naar woonplaats van de grensarbeiders zijn thans enkel beschikbaar uit de volkstellingen. Volgens de volkstelling van 31 december 1970 waren er toen ongeveer 5.100 Westvlamingen als grensarbeiders in Frankrijk tewerkgesteld, waarvan 2.680 uit het arrondissement Ieper en 1.950 uit het arrondissement

Kortrijk, met als dominerende wooncentra Wervik (1.400) en Menen (1.090). Ongeveer 62 % van de grensarbeiders waren tewerkgesteld in de textielnijverheid.

Het totale aantal Belgische grensarbeiders in het Département du Nord verminderde tussen eind 1970 en eind 1974 met 28 %. In de textielnijverheid van Roubaix-Tourcoing en de Leievallei, waar de meeste Westvlamingen zijn tewerkgesteld, was er in de periode 1970-73 een daling van 26 %.

Naar raming bedraagt het aantal Westvlaamse grensarbeiders thans ongeveer 3.500 personen.

Opvallend is zeker de sterke veroudering van de grensarbeidersgroep. Eind 1973 was 59 % van alle grensarbeiders, tewerkgesteld in de textielnijverheid van Roudaix-Tourcoing en de Leievallei, ouder dan 40 jaar ; in de totale werknemersgroep in West-Vlaanderen komen de leeftijdsklassen van 40 jaar en meer slechts tot 36 %.